

PATVIRTINTA

Raseinių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus
2023 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. A1-954

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

<p>1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).</p>	<p>Raseinių rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija) atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą (toliau – KPT) Administracijos viešųjų pirkimų srityje, įsigyjant statybos projektavimo ir projektų ekspertizės paslaugas. KPT buvo atliktas Savivaldybės iniciatyva.</p> <p>Teisės aktai, reglamentuojantys analizuojamą veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none">1. LR korupcijos prevencijos įstatymas;2. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. 2-246 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“;3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;4. Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl Statybos techninis reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinimo“.5. Raseinių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. A1-31 „Dėl Raseinių rajono savivaldybės administracijos 2022 m. viešųjų pirkimų plano patvirtinimo“;6. Raseinių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 9 d. įsakymas Nr. A1-181 „Raseinių rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės vykdymo taisyklės“. <p>Šios srities aktualumą ir poreikį ją iširti antikorpuciniu požiūriu pagrindžia ir dažniausiai pasitaikančios rizikos viešajame sektoriuje: neatskiriamos pirkimų inicijavimo (sutarčių vykdymo) ir pirkimų organizavimo funkcijos, neatliekamos rinkos tyrimo procedūros ir kt.</p>
--	--

2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo (vyriausioji specialistė) Rūta Pocienė
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	KPT vertinimas pradėtas 2023 m. spalio 6 d., patvirtinus Raseinių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. spalio 6 d. Nr. A1-861 įsakymą „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“. Analizuotas laikotarpis 2022-01-12–2022-12-31.
4. KPT klausimynas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kas inicijavo statybos projektavimo ir projektų ekspertizės pirkimą? 2. Ar prieš pradėdant pirkimą buvo atliekamas rinkos tyrimas? 3. Kas vykdytame viešojo pirkimo procese buvo organizatorius? Kas iniciatorius? Ar pirkimo iniciatorius ir organizatorius paskirtas tas pats asmuo? 4. Kaip nustatoma viešojo pirkimo vertė? 5. Kokių būdu perkamos paslaugos CPO.LT? 6. Kas rengė projektavimo darbų techninę užduotį? 7. Kas buvo atsakingas už sutarties vykdymą? 8. Kas priima galutinius sprendimus dėl projekto sprendinių tinkamumo? 9. Ar numatyta parengtų projektų sprendinių derinimo tvarka? 10. Kodėl įprastai išauga projektų vertės nei numatyta techninėje užduotyje? 11. Ar yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti įstaigos darbuotojus/-ą ar jų priimtus sprendimus? 12. Ar buvo nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų analizuojamoje veiklos srityje ar procese? Jei taip, kokio pobūdžio korupcijos veikla buvo nustatyta? 13. Ar gauta kitos pagrįstos informacijos apie analizuojamoje veiklos srityje ar procese esamus korupcijos rizikos veiksnius? Jei taip, kokia informacija gauta? 14. Ar viešojoje erdvėje (socialiniuose tinkluose, spaudoje, kituose informaciniuose portaluose) vykdančiam viešųjų pirkimų procedūrą konkretaus pirkimo atveju, buvo galima atrasti analizuojama tema neigiamų komentarų, diskusijų? 15. Ar techninėje specifikacijoje nurodyti objekto parametrai ir reikalavimai atitinka aukštesniuose teisės aktuose nurodytus reikalavimus?

5. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą

POVEIKIS (P)	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6 R ₁	9	12	15
	Žemas	2 R ₂ R ₃	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ (T)						

5.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)

-

5.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia nuo didžiausio balo)

Nustatytas rizikos lygis:

R₁– *Ne visais atvejais atliekamas rinkos tyrimas.*

P=2; T=3. Rizikos lygis: R=TxP; R₁=6

R₁ poveikio lygis (P) – pastebimas, todėl vertinamas 3; vertinimo požymiai, situacija: Savivaldybės viešųjų pirkimų procese yra numatyta rinkos tyrimo procedūra, tačiau Savivaldybės infrastruktūros objektų pirkimuose ši procedūra ne visais atvejais atliekama. Pastebima tam tikra laisvė pačiam pirkimo iniciatoriui nuspręsti dėl rinkos tyrimo būtinumo. Savivaldybės apraše teigiama, kad „esant poreikiui atliekamas Rinkos tyrimas ar Rinkos konsultacija“. Praktikoje (pvz. Raseinių m. Dubysos g. 14 ir Dubysos g. 16 daugiabučių namų kiemų įrengimo supaprastinto projekto ekspertizės paslaugos; Raseinių sen. Raseinių m. Ateities g. (11R6) apšvietimo tinklų paprastojo remonto aprašo ekspertizės paslauga) pirkimo vertė „parenkama pagal panašų pirkimą“, „kainos numatomos abstrakčiai, remiantis panašiais pirkimais“ (apklausos duomenimis). Pabrėžtina, kad nors Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nėra įtvirtinta rinkos tyrimo atlikimo tvarka ar privalomumas, tačiau Viešųjų pirkimų

	<p>tarnyba pabrėžia, kad rinkos tyrimas yra itin svarbi pasirengimo pirkimui dalis.</p> <p>R₁ tikimybės lygis (T) – žemas, todėl vertinamas 2; vertinimo požymiai, situacija: Nemažos dalies Savivaldybės infrastruktūros objektų techninių projektų ekspertizės ir techninės priežiūros pirkimuose planuojama pirkimo vertė negrindžiama rinkos tyrimu. Vertinama 2 balais, nes neįtvirtinta būtinybė, tik rekomenduotina dėl pirkimui reikalingų maksimalių lėšų nustatymo, svarbiausių sutarties vykdymo sąlygų įvertinimo.</p>
<p>5.3. (Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)</p>	<p>Nustatytas rizikos lygis: R₂ – galimas piktnaudžiavimas procedūromis, didesnė klaidų ir neteisėtų veiksmų rizika, priimant sprendimus, kai pirkimų organizatorius ir iniciatorius paskirtas tas pats asmuo. P=2; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R₂=2</p> <p>R₂ poveikio lygis (P) – žemas, todėl vertinamas 2; vertinimo požymiai, situacija: Analizuojant 2022 m. viešuosius pirkimus, pastebima tendencija pirkimų iniciatorių ir organizatorių paskirti tą patį asmenį. Nors teisės aktai nedraudžia šios praktikos, tačiau bendruoju atveju pirkimų organizatoriumi ir iniciatoriumi (to paties pirkimo) rekomenduotini skirtingi asmenys, taip siekiant sumažinti klaidų ar neteisėtų veikų riziką.</p> <p>R₂ tikimybės lygis (T) – labai žemas, todėl vertinamas 1; vertinimo požymiai, situacija: Nėra pagrįstų skundų, susijusių su pirkimų organizatoriaus ir iniciatoriaus paskyrimu tą patį asmenį.</p> <p>Nustatytas rizikos lygis: R₃ – galimas piktnaudžiavimas procedūromis, kai pirkimų iniciatorius ir organizatorius yra atsakingas ir už sutarties vykdymą. P=2; T=1. Rizikos lygis: R=TxP; R₃=2</p> <p>R₃ poveikio lygis (P) – žemas, todėl vertinamas 2; vertinimo požymiai, situacija: Analizuojant 2022 m. viešuosius pirkimus (pvz. Raseinių rajono kultūros centro pastato Vytauto Didžiojo g. 10, Raseiniuose rekonstravimo darbo projekto konstrukcijų dalies ekspertizė; Ariogalos sen. Milašaičių k. Šventupio gatvės (1M2) dalies kapitalinio remonto techninio projekto ekspertizė), pastebima, kad pirkimų iniciatorius ir organizatorius yra atsakingas ir už sutarties</p>

	<p>vykdymą. Nors tai nedraudžiama teisės aktais, tačiau ši praktika tampa ydinga, kai visas pirkimo procesas atsiranda „vieno asmens rankose“.</p> <p>R₃ tikimybės lygis (T) – labai žemas, todėl vertinamas 1; vertinimo požymiai, situacija:</p> <p>Nėra pagrįstų skundų, susijusių su konkrečiais pirkimais 2022 m. Taip pat teisės aktai nenustato draudimo pirkimo iniciatoriui būti atsakingu už sutarties vykdymą.</p>
Kita informacija	
<p>6. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo</p>	<p>Pasiūlymas: Reglamentuoti rinkos tyrimo atlikimo procedūroje joje nustatant: - sąlygas ir kriterijus, kurių pagalba būtų nustatomas rinkos tyrimo poreikis, rinkos tyrimo apimtys, analizuojami duomenys; - rinkos tyrimo atlikimo dokumentavimą ir saugojimo terminą.</p> <p>Pasiūlymas: Detaliau reglamentuoti pirkimo iniciavimo rašte nurodomos planuojamos pirkimo vertės nustatymo procedūrą.</p> <p>Pasiūlymas: Savivaldybės viešųjų pirkimų teisiniame reglamentavime įtvirtinti nuostatas, numatančias, jog būtų atskirtos pirkimo iniciatoriaus, organizatoriaus ir asmens, atsakingo už sutarties vykdymą, funkcijos.</p>
<p>7. Kitos pastabos</p>	<p>Nėra</p>
<p>8. Priedai</p>	<p>Nėra</p>